

Genetická metoda čtení aneb děti v naší škole čtou dříve...

Hned od počátku vyučování děti mohou zapsat i přečíst krátké věty a čtou s porozuměním. Žáci zpočátku poznávají slova a čtou je najednou jako celky, aniž znají jednotlivá písmena. Nezapomíná se na sluchovou syntézu a analýzu. Žádná jiná metoda neumožňuje, aby si žáci větu přečetli a hned zapsali. Psaní silně podporuje čtení, děti se naučí dobře číst, rychleji si zapamatují písmena, získávají průpravu i pro psaní. Ověřili jsme si, že model čtení - psaní je výrazně účinnější než čtení - skládání.

Velmi důležitým faktorem při nácvičování čtení genetickou metodou je spolupráce s rodiči. Rodiče nemají dětem slabikovat, jak byli dříve zvyklí. Upozorňujeme je také na význam hláskové analýzy a syntézy.

Čím se tedy hlavně liší metoda genetická od „tradiční metody analyticko-syntetické“?

- děti neslabikují, slova se učí číst po hláskách (děti čtou s porozuměním)
- hned od počátku zapisují děti slova, později věty hůlkovým písmem (klasické psaní do písanek je odsunuto až na měsíc prosinec)
- nejdříve se učí velká tiskací písmena; zhruba od poloviny listopadu malá tiskací písmena (ty jen čtou - nezapisují); v prosinci začíná nácvičování psaní podle písanek

Je jasné, že žádná metoda nácvičování čtení není univerzální. Každé dítě je jiné, jinak se vyvíjí. Ale zdá se, že genetická metoda čtení je přirozená, dětem blízká a pozitivně ovlivňuje výsledky a vztah ke čtení u všech dětí, i u těch se specifickými potřebami. Dokladem je i vysoká úroveň čtenářských dovedností prvňáčků, druháků a třetáček, kteří touto metodou prošli.

Můžeme si jen přát, aby se tato metoda mezi elementaristy více rozšířila a navázali jsme tak na tradici naší české školy.